

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

114

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Minister van Veiligheid en Justitie over *de storingen in de tapinstallatie van de politie* (ingezonden 14 september 2017).

Antwoord van Minister **Blok** (Veiligheid en Justitie) (ontvangen 5 oktober 2017).

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de uitzending van Argos «Tap gemist» over de storingen in de tapinstallatie van de politie? Is het waar dat veel vaker dan tot nu toe bekend was storingen plaatsvinden in de software voor het tappen van verdachten?¹

Vraag 2

Is het waar dat inmiddels is gebleken dat er geen sprake is van tien storingen in 2012 en zes storingen in 2013, zoals eerder aan de Kamer is gemeld, maar dat hierbij verkeerde informatie is gebruikt en dat er in werkelijkheid sprake is van honderden storingen in deze periode?

Vraag 3

Is het waar dat het rapport dat uw ambsvoorganger de Kamer had beloofd over storingen in de tapapparatuur over de periode 2012–2016 al geruime tijd af is? Zo ja, hoe lang ligt dit al op het ministerie en wanneer gaat u dit rapport met de Kamer delen? Zo nee, waarom is het nog niet af en wanneer denkt u het rapport dan wel met de Kamer te kunnen delen?

Antwoord 1, 2 en 3

Ik heb kennisgenomen van de uitzending van Argos «Tap gemist» op 9 september 2017. Mijn voorganger heeft op 17 december 2013 per brief² aan uw Kamer gemeld dat er in 2012 en 2013 respectievelijk 10 en 6 storingen met dataverlies plaatsvonden. Eind januari 2016 is uit een analyse van de politie gebleken dat bij herbeoordeling van de destijds gebruikte gegevens geen zekerheid kon worden gegeven of de gerapporteerde beschikbaarheid van het tapsysteem juist is. Hierover heeft mijn voorganger u op 12 februari

¹ <http://www.nporadio1.nl/argos/onderwerpen/424156-tap-gemist> – d.d. 9 september 2017.

² Kamerstuk 33 750 VI, nr. 95

2016 per brief³ geïnformeerd. De korpschef is verzocht een onderzoek te doen naar de juiste hoeveelheid storingsen. Dit onderzoek loopt momenteel nog. Over de uitkomsten van het onderzoek zal ik u voor het einde van het jaar informeren.

Vraag 4

Hoe reageert u op de uitspraak van hoogleraar rechtspsychologie Peter van Koppen, die over het Nederlandse tap-systeem (dat in handen is van een Israëliisch bedrijf) het volgende zegt: «het is een soort zwarte doos waar wat uitkomt, en wij mogen dan hopen dat wat er uitkomt een beetje klopt. Als er storingsen zijn dan merkt de politie dat niet altijd, want als er een storing is moet je eerst bij dat Israëliische bedrijf te rade gaan om te vragen of er een storing is geweest of niet. Alleen dat Israëliische bedrijf is erg terughoudend bij het leveren van bedrijfsinformatie.»?

Vraag 5

Klopt het dat de Nederlandse politie op dit moment geen volledige toegang heeft tot de software van het Israëliische bedrijf dat nu voor de tapsoftware zorgt waar de Nederlandse politie gebruik van maakt? Zo ja, zou het niet veel wenselijker zijn dat de politie volledige toegang heeft tot de software waarmee de taps gezet worden, zodat zij bijvoorbeeld ook zelf kan zien wanneer er bijvoorbeeld een storing is?

Antwoord 4 en 5

Tappen gebeurt bij en door de politie. Hierbij wordt gebruik gemaakt van een systeem dat door een commerciële partij is geleverd. Het tapsysteem wordt beheerd door de politie. Vanuit de leverancier draagt een technisch beheerder bij aan het beheer van het systeem. De technisch beheerder van de leverancier is ingebed in het beheerteam van de politie en is op dezelfde wijze gescreend als de medewerkers van de politie. Daarbij heeft eind 2014 een software update plaatsgevonden met betrekking tot de autorisaties waardoor de bevoegdheden van de technisch beheerder van de leverancier in het tapsysteem beperkt zijn. De technisch beheerder van de leverancier kan niet meer zelfstandig bepaalde handelingen in het systeem verrichten, maar kan dat alleen doen met toestemming van de politie.

Zoals ik in de beantwoording van eerdere vragen⁴ al met uw Kamer heb gedeeld is met de leverancier afgesproken dat hij inzage geeft in de door hem vastgelegde gegevens van incidenten en storingsen met betrekking tot het tapsysteem van de Nederlandse politie. In het registratiesysteem van de leverancier staan niet alleen meldingen over het systeem van de politie, maar ook van andere klanten. Om die reden is dit registratiesysteem bedrijfsgeheim en heeft de politie geen toegang tot dit systeem.

Ook bij de aanbesteding van het nieuwe systeem heb ik de korpschef gevraagd aandacht te besteden aan transparantie ten aanzien van het beheer van het systeem. De korpschef is onder meer gevraagd extra aandacht te geven aan het toezicht op de volledigheid en juistheid van logging en monitoring.

Vraag 6

Vindt u het wenselijk dat een tapsysteem dat door de Nederlandse politie gebruikt wordt in handen is van een buitenlands bedrijf? Zo ja, waarom? Zo nee, bent u bereid een nieuw tapsysteem in handen van de Nederlandse overheid te houden, dan wel onder te brengen bij een Nederlands bedrijf?

Antwoord 6

Zie voor beantwoording de beantwoording van vraag 10.

Vraag 7

Klopt het dat het huidige tapsysteem eigenlijk al vervangen had moeten worden? Zo ja, waarom is dit nog niet gebeurd?

³ Kamerstuk 30 517, nr. 29

⁴ Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2014–2015, nr. 2829

Vraag 8

Klopt het dat er een aanbesteding loopt voor een nieuw tapsysteem? Zo ja, in welk stadium bevindt deze aanbesteding zich? Zo nee, wanneer kunnen we dan toch een nieuw tapsysteem verwachten?

Antwoord 7 en 8

In de oorspronkelijke planning van de politie zou de verwerving van een nieuw tapsysteem in 2017 afgerond zijn. Door de aanvullende eisen die zowel aan het verwervingsproces, het beheerproces als aan het systeem zelf zijn gesteld, is er voor de verwerving meer tijd nodig. In de aanbestedingsprocedure voor het nieuwe tapsysteem is de aanbestedingscommissie van de politie, waarin zowel interne als externe deskundigen zitten, advies gevraagd over de te volgen route, waarna deze door de Korpschef is vastgesteld. De verwachting is dat begin 2018 duidelijk wordt welke leverancier het tapsysteem zal leveren.

Vraag 9

Moet een nieuw tapsysteem, wat u betreft, gebruikmaken van open source software? Zo ja, is dit ook een eis in het aanbestedingspakket? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 9

De rijksoverheid stimuleert overheidsorganisaties om opensourcesoftware te gebruiken maar stelt dit niet als norm. Uit een marktconsultatie die de politie in de eerste helft van dit jaar heeft uitgevoerd is gebleken dat de software die geduid wordt als het tapsysteem bij alle aanbieders bestaat uit meerdere modules. Voor alle aanbieders geldt dat de aangeboden oplossing deels (één of meerdere modules) met open source software is gerealiseerd. Hiermee wordt invulling gegeven aan het toepassen van open source software waar mogelijk.

Vraag 10

Deelt u de mening dat tappen een overheidstaak is en het dan ook wenselijker is dat de staat het tappen zelf in beheer heeft en het onder volledige verantwoordelijkheid van de overheid plaatsvindt, zodat zij hiervoor niet afhankelijk is van een particuliere ondernemer? Zo ja, wanneer kunnen we verwachten dat de Nederlandse staat weer over haar eigen taps gaat? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6 en 10

Interceptie is een overheidstaak. De inzet van een leverancier of commerciële partij bij de verwerving en het beheer van een tapsysteem is echter een bewuste keuze. Het bouwen en beheren van een tapsysteem is een dermate grote investering qua benodigde specialistische kennis en kunde dat een leverancier of commerciële partij nodig is. In het verwervingsproces van een binnenlandse of buitenlandse leverancier zal zorgvuldig worden beoordeeld of deze voldoet aan alle gestelde voorwaarden. Daar waar in het beheer gebruik wordt gemaakt van ondersteuning vanuit de leverancier is in zowel de huidige situatie als in de aanbesteding van het nieuwe systeem voorzien in diverse waarborgen en zijn de bevoegdheden van de beheerder beperkt.